

WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

HISTORIA

KURATORIUM OŚWIATY
w Katowicach

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 16 stron (zadania 1-23).
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach postępuj zgodnie z poleceniem.
6. Rozwiązania zadań zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach.
7. Staraj się nie popełniać błędów przy wpisywaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędną odpowiedź przekreśl.
8. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „X” bezpośrednio na arkuszu.
9. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”. Przygotowując odpowiedzi na pytania, możesz skorzystać z miejsc opatrzonych napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

KOD UCZNIA

--	--	--	--

Etap: szkolny

Czas pracy:
90 minut

WYPEŁNIA KOMISJA KONKURSOWA

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Razem
Liczba punktów możliwych do zdobycia	1	1	1	1	3	2	2	2	3	2	1	5	4	4	3	4	1	2	4	3	5	5	1	60
Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika konkursu																								

Liczba punktów umożliwiająca kwalifikację do kolejnego etapu: 51

Podpisy członków komisji :

1. Przewodniczący –
2. Członek komisji sprawdzający pracę –

Zadanie 1. (1p.)

Oblicz, ile lat upłynęło do naszych czasów - roku 2017, od pierwszych starożytnych igrzysk?

Obliczenia:

.....

.....

Od pierwszych starożytnych igrzysk, do naszych czasów upłynęło lat.

Zadanie 2. (1p.)

Wśród wymienionych poniżej źródeł historycznych zaznacz to, które określa się mianem źródła aktowego.

- A. pamiętnik
- B. monety
- C. rysunki naskalne
- D. konstytucja

Zadanie 3. (1p.)

Uszereguj wydarzenia w kolejności chronologicznej, wpisując cyfry od 1 do 4. Cyfrą 1 oznacz wydarzenie najwcześniejsze, cyfrą 4 najpóźniejsze.

	Data	Cyfra
A.	753 r. p.n.e.	
B.	1054 r .	
C.	44 r. p.n.e.	
D.	1914 r.	

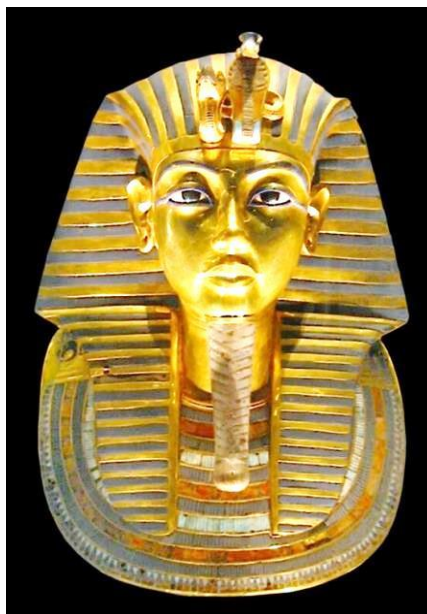
Zadanie 4. (1p.)

Wśród wskazanych wydarzeń zaznacz to, które miało miejsce w X wieku.

- A. zburzenie Kartaginy
- B. zjazd gnieźnieński
- C. zdobycie Jerozolimy przez krzyżowców
- D. koronacja Bolesława Chrobrego

Zadanie 5. (3p.)

Do każdej ilustracji dopisz nazwę kręgu kulturowego lub państwa, z którym jest związana.

<https://upload.wikimedia.org> (dostęp: 16.09.2017).

A.

<http://stuffpoint.com/archaeology/image> (dostęp: 16.09.2017).

B.

<https://commons.wikimedia.org> (dostęp: 16.09.2017).

C.

Zadanie 6. (2p.)

Na podstawie ilustracji oraz wiedzy własnej wykonaj polecenia.

<https://pixabay.com/pl> (dostęp: 16.09.2017).

A. Podaj nazwę wydarzenia ze starożytności, do którego nawiązuje ilustracja.

.....

B. Podaj tytuł utworu, w którym starożytny autor opisał to wydarzenie.

.....

Zadanie 7. (2p.)

Na podstawie zamieszczonej fotografii oraz wiedzy własnej udziel odpowiedzi.

<http://3.bp.blogspot.com> (dostęp: 16.09.2017).

1. Podaj nazwę pisma, które zostało przedstawione na ilustracji.

.....

2. Zaznacz nazwę państwa, w którym zostało wykonane.

- A. Egipt
- B. Sumer
- C. Grecja
- D. Rzym

Zadanie 8. (2p.)

Nazwij przedstawioną na fotografii dyscyplinę sportu oraz podaj nazwę innej konkurencji, rozgrywanej w czasie igrzysk w starożytnej Grecji.

<https://commons.wikimedia.org> (dostęp: 16.09.2017).

Nazwa dyscypliny przedstawionej na fotografii:

Nazwa innej konkurencji olimpijskiej, uprawianej w starożytnej Grecji:

.....

Zadanie 9. (3p.)

Na podstawie zamieszczonej ilustracji oraz wiedzy własnej odpowiedz na poniższe pytania.

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych, Starożytność i średniowiecze*, Toruń 2004, s.36.

- A. Podaj nazwę przedmiotu przedstawionego na ilustracji:
- B. W którym z państw-miast greckich był stosowany:
- C. Wyjaśnij, dlaczego używano ukazanego na ilustracji przedmiotu i jakie to miało znaczenie dla życia politycznego greckiego polis:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (2p.)

Nazwij obiekt, który został przedstawiony na zdjęciu i podaj jego zastosowanie.

<https://pl.wikipedia.org/wiki> (dostęp: 16.09.2017).

Nazwa obiektu -

Zastosowanie -

.....

Zadanie 11. (1p.)

Podaj imię bogini, która stała na straży prawa i sprawiedliwości.

<https://pl.wikipedia.org/wiki> (dostęp: 16.09.2017).

Imię bogini (greckie lub rzymskie)

Zadanie 12. (5p.)

Na podstawie lektury „Wielka wędrówka ludów - migracje w V wieku n.e.” M. Wilczyńskiego odpowiedz na pytania.

- A. Podaj nazwy czterech ludów germańskich, które najechały cesarstwo rzymskie w V i VI wieku.

.....
.....
.....
.....

- B. Podaj imię cesarza, który poległ w bitwie wojsk rzymskich z ludami germańskimi, stoczonej w 378 r. pod Adrianopolem.

.....

Zadanie 13. (4p.)

Na podstawie zamieszczonego fragmentu Kroniki Galla Anonima oraz wiedzy własnej uzupełnij brakujące informacje w poniższych zdaniach.

„Pierwszy więc książę polski Mieszko dostąpił łaski chrztu za sprawą wiernej żony; a dla sławy jego i chwały w zupełności wystarczy [jeśli powiemy], że za jego czasów i przez niego Światłość niebiańska nawiedziła królestwo polskie. Z tej to bowiem błogosławionej niewiasty spłodził sławnego Bolesława, który po jego śmierci po męsku rządził królestwem i za łaską Bożą w taką wzrósł cnotę i potęgę, iż ozłocił - że tak powiem - całą Polskę swą zacnością.”

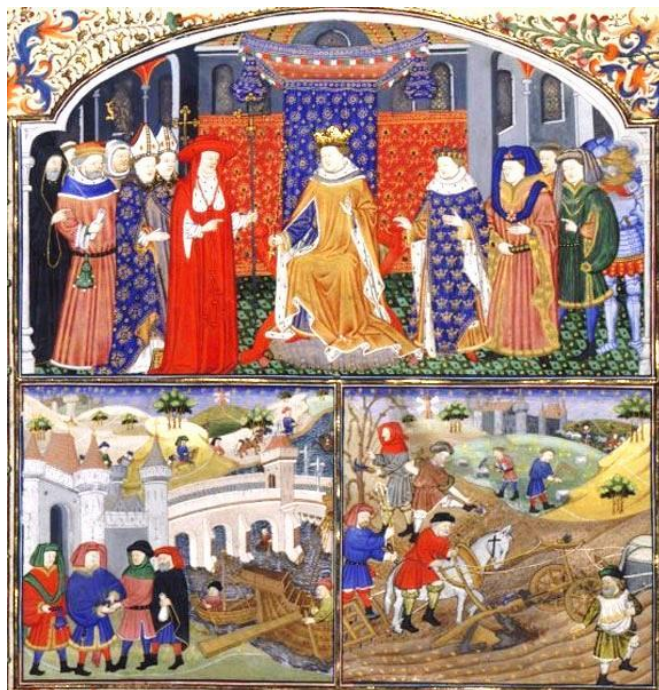
Kronika polska, Gall Anonim

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych. Starożytność i średniowiecze*, Toruń 2004, s.186.

Chrzest Mieszka I odbył się w roku Gall Anonim nazwał „błogosławioną niewiastą”- [podaj jej imię], która była matką Bolesława. Pierwszy król polski, zwany Chrobrym powiększył swoje państwo o nowe ziemie, m.in. i [podaj nazwy dwóch ziem].

Zadanie 14. (4p.)

Na podstawie poniższego źródła i wiedzy własnej, wymień cztery przedstawione na ilustracji średniowieczne stany społeczne.

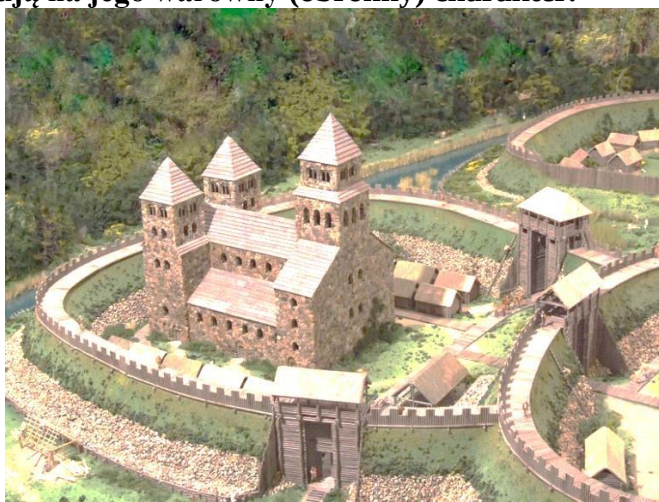

<http://wielka-sztuka-w-malych-dawkach.blog.pl> (dostęp: 16.09.2017).

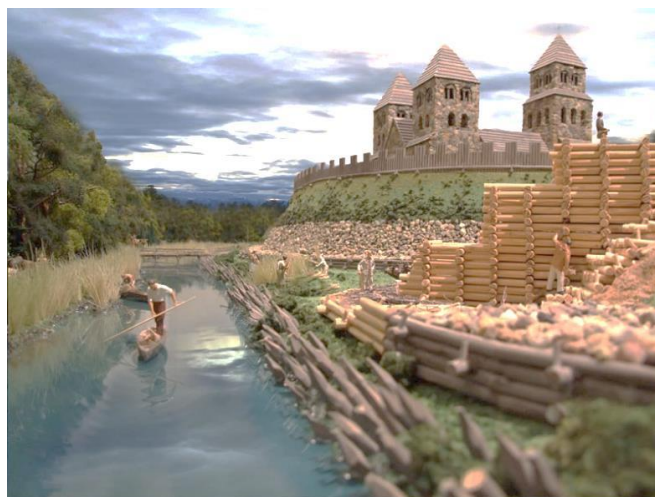
- A.
- B.
- C.
- D.

Zadanie 15. (3p.)

Na podstawie zamieszczonych ilustracji oraz wiedzy własnej, wymień trzy elementy grodu, które wskazują na jego warowny (obronny) charakter.

<http://www.makieta.poznan.pl> (dostęp: 2.10.2017).

<http://www.makieta.poznan.pl> (dostęp: 2.10.2017).

- A.
- B.
- C.

Zadanie 16. (4p.)

Na podstawie lektury „Możne damy średniowiecznego Sandomierza” T. Giergiela odpowiedz na poniższe pytania.

„ I oto matka chłopców ponad płec niewieścią bardzo roztropna, tak w radach przemysłnych, jak i w rzeczy przewidywaniu, podejmuje opiekę nad sierotami, dopóki nie dorośnie starszy, który był bardzo bliski dojrzałości. Z rozkazania tej niewiasty rozdzielone zostają odznaki godności według zasług każdego: jednych się usuwa, drugich wyznacza się na ich miejsce, tak że bez jej woli nie przyznaje się ani godności trybunatu, ani nawet niższych urzędów . Wszyscy okazowali jej tak wielki szacunek, że dostojnicy zapomniawszy o swojej godności woleli słuchać niewiasty i przemilczeć czy znosić jej wprawdzie nie haniebne, ale niewieście nieobycie, niż opuszczać pacholęta.[...]”

Wincenty Kadłubek, *Kronika Polska*

- A. Podaj imię opisanej w tekście kobiety :
- B. Podaj imiona wspomnianych powyżej sierot:
.....,
- C. Podaj imię męża przedstawionej w tekście księżnej:

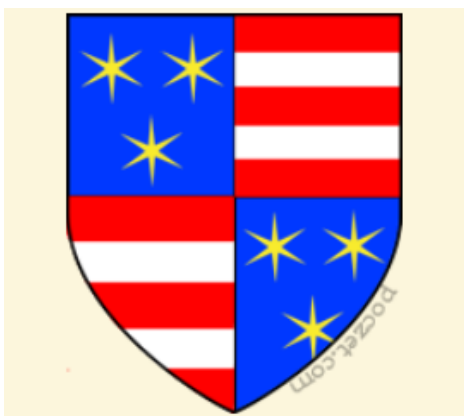
Zadanie 17. (1p.)

Na podstawie lektury „Możne damy średniowiecznego Sandomierza” T. Giergiela wskaż spośród wymienionych książąt, męża księżnej Kingi.

- A. Kazimierz Sprawiedliwy
- B. Bolesław Wstydlivy
- C. Konrad Mazowiecki
- D. Władysław Laskonogi

Zadanie 18. (2p.)

Na podstawie lektury „Możne damy średniowiecznego Sandomierza” T. Giergiela podaj imię i nazwisko rodowe polskiej królowej, której herb przedstawiono poniżej.

<http://www.poczeta.com> (dostęp: 2.10.2017).

Imię i nazwisko rodowe:

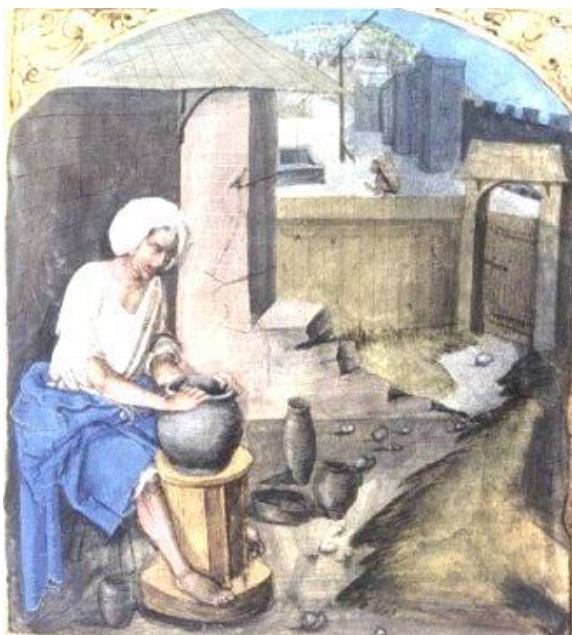
Zadanie 19. (4p.)

Na ilustracjach przedstawiono rzemiosła występujące w średniowiecznych miastach. Wpisz pod ilustracjami nazwy tych średniowiecznych rzemiosł.

<https://upload.wikimedia.org> (dostęp: 2.10.2017).

A.

<http://www.zdunskeopowiesci.pl> (dostęp: 2.10.2017).

B.

<https://upload.wikimedia.org> (dostęp: 2.10.2017).

C.

<https://upload.wikimedia.org> (dostęp: 2.10.2017).

D.

Zadanie 20. (3p.)

Na podstawie zamieszczonych tekstów i wiedzy własnej dopasuj poniższe postaci do odpowiednich opisów. Spośród czterech postaci wybierz tylko trzy właściwe.

Kazimierz Wielki, Bolesław Chrobry, Władysław Łokietek, Bolesław Krzywousty

	Opis postaci	Postać
A.	<i>[...] książę polski, dowiedziawszy się o śmierci cesarza Henryka, pałał [...] do tego stopnia pychą, że przywłaszczył sobie nieprzystojnie koronę [królewską] [...]. Za tę jego zuchwałość Bóg szybko go pokarał, albowiem w krótkim czasie zmarł [...].</i>	
B.	<i>(...) Gdy poczuł, że (los) żąda już od niego śmiertelnej powinności, poleca spisać dokumenty testamentowe. Przekazuje w nich w spadku czterem synom i to co osiągnięte zasługami przodków i następstwo w królestwie, wyznaczając stałe granice czterech dzielnic w ten sposób, że w rękę najstarszego miało pozostać i księstwo dzielnicy krakowskiej i władza zwierzchnia. A jeśliby spotkało go to, co ludzkie, zawsze starszeństwo i wzgląd pierworództwa miały rozstrzygać spór o następstwo. (...)</i>	
C.	<i>Ozdobiony koroną królewską, rządził po męsku i pożytecznie państwem i narodem od Boga sobie powierzonym, albowiem wedle słów proroka miłował pokój, prawdę i sprawiedliwość. Był to najtroskliwszy opiekun i obrońca dobrych i sprawiedliwych, bardzo srogi zaś prześladowca złych, rozbójników, gwałtowników i potwarców.(...) Chcemy i postanawiamy, aby odtąd po wieki i czasy według niżej napisanych statutów, tj. praw ustanowionych, wszyscy i każdy z osobna sędzia ziem naszych sądził i statut ten albo postanowienie jak najściślej i twardo przestrzegał. Gdyż pod jednym księciem jeden lud nie powinien mieć różnych praw (...)</i>	

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych, Starożytność i średniowiecze*, Toruń 2004, s.162.

Zadanie 21. (5p.)

Na podstawie poniższego tekstu oraz wiedzy własnej odpowiedz na pytania.

My Jagiełło z łaski Bożej Wielki Książę Litwy i Rusi pan i dziedzic przyrodzony podajemy do wiadomości wszystkim, [...] jako dostojny książę Jagiełło [...] wyprawił uroczyste poselstwo do panów ziemian Polski, a potem też do jej królewskiej wysokości. [...] Toteż, najjaśniejsza pani, niechaj Wysokość Wasza przyjmie do tak wielce zbawiennego związku tegoż pana Jagiełłę, Wielkiego Księcia, na syna, a najjaśniejszą księżnę Jadwigę, córę waszą najdroższą, królowę Polski, niechaj poślubi na prawą swą małżonkę. A sądzimy, że z tego wyniknęłaby chwała Boża, dusz zbawienie, ludziom zaszczyt i wzmożenie państwa. Skoro zaś to, co przyrzeczono, dojdzie do przewidzianego końca, natenczas pan Jagiełło, Wielki Książę z wszystkimi braćmi swymi jeszcze nie ochrzczonymi, krewniakami, szlachcicami, ziemianami [...] wiarę świętego, rzymskiego Kościoła przyjąć zamierza [...].

Dla sprawy tej utwierdzenia [...] tenże Jagiełło Wielki Książę przyrzeka wszystkie skarby swe złożyć i wydać na odzyskanie strat państw obojga, tak Polski, jak i Litwy. A tylko, jeżeli też pani Węgier córkę swą Jadwigę, królowę polską przyrzeczoną, odda mu w małżeństwo.

Także obiecuje Jagiełło Wielki Książę, że da i gotówką załatwi układ pieniężny, zawarty tytułem rękojmi, pomiędzy tą panią królową Węgier z jednej, a księciem Austrii z drugiej strony, mianowicie dwieście tysięcy florenów. Również tenże Jagiełło Wielki Książę przyrzeka i zobowiązuje się wszelkie ziemie zagrabione i straty Królestwa Polskiego [...] odzyskać własnymi zachodami i kosztami. Również tenże Jagiełło Wielki Książę obiecuje wszystkich chrześcijan, a zwłaszcza ludzi obojga płci pojmanych w kraju polskim i zwyczajem wojennym uprowadzonych, przywrócić do pierwotnej wolności [...]. (Następnie wymieniany tu książę Jagiełło przyrzeka także kraje swoje Litwy i Rusi wieczyście wcielić do korony Królestwa Polskiego.) [...]

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w źródłach nie tylko pisanych, Starożytność i średniowiecze*, Toruń 2004, s. 146.

Podaj miejsce zawarcia powyższej umowy:

Podaj datę roczną zacytowanej unii polsko – litewskiej:

Wymień trzy postanowienia, do których wypełnienia zobowiązał się Jagiełło:

1.
2.
3.

Zadanie 22. (5p.)

Na podstawie mapy i wiedzy własnej napisz, czy podane zdania są prawdziwe lub fałszywe, wpisując w odpowiednie miejsce słowo Prawda lub Fałsz.

<http://wlpz.polske.pl> (dostęp: 2.10.2017).

Na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach nie tylko pisanych, Starożytność i średniowiecze*, Toruń 2004, s. 145.

	Informacja	Prawda/Fałsz
A.	W czasach Kazimierza Wielkiego Polska odzyskała dostęp do morza.	
B.	Kazimierz Wielki powiększył terytorium państwa polskiego.	
C.	Stolicą Polski w czasach Władysława Łokietka była Warszawa.	
D.	Toruń i Gdańsk znajdowały się poza obszarem Polski za czasów panowania ostatniego Piasta na tronie polskim.	
E.	Po śmierci ostatniego Piasta, koronę polską miał objąć władca jednego z sąsiadów Polski.	

Zadanie 23. (1p.)

Uszereguj wydarzenia w kolejności chronologicznej, wpisując cyfry od 1 do 4. Cyfrą 1 oznacz wydarzenie najwcześniejsze, cyfrą 4 najpóźniejsze.

	Wydarzenie	Cyfra
A.	Bitwa pod Grunwaldem	
B.	Utworzenie Akademii Krakowskiej	
C.	Początek rozbicia dzielnicowego	
D.	Koronacja Władysława Łokietka	

Brudnopis